

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

—VENTA: 30 exemplars, 1 pesseta; Un número, 5 céntims.—Sort a llum los divendres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 pesseta trimestre; Extranjer, 1.—

UNA NOVA PASSIÓ

Tal com la voldrian celebrar los carcatólichs.

VERDURA MÍSTICA

Era l' diumenje de Rams de 1887.

Y en la iglesia de Sant Pere de Barcelona van reunirse una bona colla d' aficionats y aficionadas al vert com aliment de l' ànima y autals espiritual.

Y estant allí embadalits rosegant lo vert ab los calaixs del esperit, lo Seu Senyor nos envia foch del cel per medi d' alguna espurna de la terra, qual foch divinissà una cortina treynt grossas llamaradas.

Y los que tot ho esperan del Seu Senyor ab lo quin may han tingut relacions directas, van donar la veu de jochi y encomanantse al diable sens fer cas dels sants ni esperant cap miracle, se refiaren de las camas per no anar massa aviat al cel a ocupar lo lloch que l' correspondia com a benaventurats.

Y per las portas era cosa de gust l' espectacle plados de veure qui seria l' primer en fugir, oblidantse tots en aquell moment de la divina màxima «lo primer será l' últim» que digué Aquell que triuñant dalt d' un burro tal dia feya anys entrà a Jerusalem.

Y 'ls crits y 'ls renechs substituïren a las oracions, que quedaren trencadas, y l' corral se quedà sense ovelias y 'ls pastors sense remat.

Y el connciò s' estengué luego pel barri, corrent més de quatre marits en busca de sas mullers, las quals, per complir ab los preceptes eclesiàstics y proporcionar lloer per l' estofar, deixaren la casa bruta, los plats sense rentar y alguna criatura sens mudarli oportunament los bolquers.

Y resultà que no fou més que l' susto, y que no valia la pena per lo foch de la cortina de fugir tan atropelladament de la casa del Senyor.

Y si atceptem que això es un càstich de Deu d' aquells que proporcions sense bastó, tindrem de confessar que n' estarem lliures los redactors de La TRAMONTANA mentres això vingui en forma de foch per las iglesias, enfonzament de convents, xarampió a las sagristias, triquina entre capellans, verola als jesuïtas, cólera morbo als bestos, garrotillo als escolans y rabia a tots los cercas.

Amen.

EN L' ATENÈU DELS SENYORS

Parlà lo diluns d' aquesta setmana lo senyor Passarell, comensant per declarar-se anti-socialista.

Tira un requiebro al Secretari felicitantlo per sa Memoria, y combat lo colectivisme perque diu que aboleix la propietat. Conta un qüestio per imitar al Sr. Tutau, pero no logrà fer riure.

Després de dir que l' progrés ve determinat pels adelantos que 's fan en lo treball, s' està més de mitja hora atipantnos de datos sobre que avuy tothom està millor que ahir y que el socialisme es la crítica del progrés modern, y 'ns parla d' Abraham, de Xina y dels tròpichs y 'ns cita un requizitell de noms, tot ab forma molt bonica si be ab oratoria pesada, pero que tenen tant que veure ab lo socialisme com ab lo corretó dels gosos.

Luego 'ns parlà de que la maquinaria no ahorra brassos, sino que molt al contrari n' emplea més pera produhir relativament lo mateix, lo qual feu grans esforços pera demostrar en molt bonas rahons, pero que estem segurs que no ve convence a ningú. Si en aquest punt hegués estat menos exagerat dihent que la introducció de las màquines no portava tan grans trastorns ni tan grossos desnivells entre la producció y l' consum com se cregué y sembla a primera vista, hauria estat molt més oportú en sos argumens lo Sr. Passarell, y hauria tret més profit d' aquesta part de son discurs.

Això y lo que digué combatent la teoria del Sr. Martí Góizu que afirmava que la divisió del treball embota la inteligencia del obrer, fou lo millor de son llarg discurs, que arribà a ferse pagar algunas vegadas, ab tot y ser ben pregarat y proffusament dit, tenint en compte las condicions oratorias del Sr. Passarell.

Quedà en l' us de la persula per la sessió vinienta, y molt temem que no farà res més del que ja porta fet fins ara: agafar quatre detalls del consum y de la producció, del cambi y de la propietat, glosarlos a sa manera exhibitnt un caudal d' erudició y de conceiments que li ve-

nen al socialisme com un pegat en un banch, y quedar-se tan tranquil y satisfet com qui s' ha descarregat un gran pes del seu demunt.

En la sessió vinienta, que tindrà lloch lo dissabte de la setmana entrant, acabarà l' Sr. Passarell (si no se 'n descuyda), y si hi ha temps ique no ho creyem rectificarà l' Sr. Tutau. Com després d' aquesta se celebraran duas sessions per setmana a fi de que 's puga acabar aquesta discussió abans de que la calor apreti gayre, perque 'ls senyors no son amichs de suar la cansalada, es probable que l' dividendes de la setmana entrant consumirà torn l' obrer A Lorenzo, y l' diluns següent nostre director Joseph Llunas, los quals se proposan demostrar que 'ls socialistes no tan sols ja no 's menjan las criaturas cruas, sino que, de vegadas, fins pera empassar-se una prosaica atrengada se permeten l' immoderat luxu de passarsela per las aristocráticas gracilas.

CRISTO

En aquestos temps de fi de quaresma, en que tant lo catolicisme rumba ja lo nom de Cristo y fa tantes ridiculesas per pintarse a la seva manera, nos ocorreix parlar d' aquest célebre mártir, declarant francament lo concepte que d' ell tenim format, basat en la més rigurosa logica, es a dir, després de tota mena d' ideas sobrenaturals y superstitiosas, y si algu de més lectors no està conforme ab mas ideas y 's creu ab més rahó, li agrahire que 'm convenci, encara que ho trobo molt difícil.

Desde l' primer moment comencadí a declarar que no creyem en la existencia de Deu, y no la creyem perque no la abem trobar probada en cap part, y cadm diuoyats a créureli sempre que hi hagi algu que, deixant apart l' argument de la fe y fugint del idealisme, sapiga provarnos lo contrari de nostras conviccions. Indult es dir que, no creyent en la existencia de Deu, mal podrem creure que hagi tingut cap fill.

Però suposant, per un moment, que existís, tampoch gosaríem a creure que Cristo fos fill seu, pel sol fet de que Maria, la mare de Cristo, estava casada, y com a tal, ofensiu seria creure que 's en fill no era del seu espòs. Aquesta creencia dixemla pele que volen ser més morals que 'ls altres plantejant semblants teorías.

Creyem, pues, que Cristo ha existit sent fill d' un obrer honrat que s' deya Joseph y d' una dona que li donavan lo nom de Maria, y aquesta dona, a la par que era guapa, era honrada y verje... ahens de concebir. Cristo, donat d' un talent extraordinari, d' una voluntat suprema y d' una convicció profunda de las ideas que avuy sostenen y escatan las escolas més avanzadas, va tindre la entensa d' estendre per tot lo mon sas santas y liberalissimas doctrinas.

La propagació de sas máximas van valdreli un cruel martiri y una horrososa mort, que l' clero d' aquell temps va donarli en premi a sos esforços pera emancipar a la humanitat del jou de la religió pagana.

No podem ni voldem creure que Cristo resucites, primerament perque es fora de lo natural, y per lo tant la creencia es absurda, y després perque volgem ferli la justícia de creure que, encara que fos possible, no hauria resucitat, perque de ferho lo martiri hauria tingut molt poch mérit y aquell sacrifici hauria estat molt egoista, desde l' moment que hauria rebut en recompensa una vida eterna de gloria y benestar a cambi d' aquells dias de dolor.

Cristo va ser un mártir de la Libertat que va escampar la llavor de sas creencias per tot lo mon, qual llavor ha sigut regada ab la sanch d' inñitats de mártirs que l' han imitat donant com ell sa existencia per la defensa de sos ideals de progrés.

Las doctrinas de Cristo van donar un daltabai a la humanitat, y avuy, després de dinou sigles, nos trobem que qui més gale 's fa es qui més las trepitja, qui més las explota y qui 's treu més bon partit.

La iglesia católica, que es la que vol ser única y exclusiva traductora y observadora de sas santas doctrinas, es la primera en corromprelas y adulterarlas, y 'ls que 's diuen sos representants y 'ls seus satelits son los primers en escarnirles, deixant apart alguna excepció tan clara com las plantas en mitj d' un desert d' arena.

Cristo va recomanar la instrucció, y ella la malahiren; va predicar contra la esclavitud, y ella la santificá; va sublimar la caritat, y ella no la fan més que interressada; va predicar l' amor, y com a constatació podem citar las torturas inhumanas del Sant Ofici, los millers de victimas per ella inmoladas en tot temps y las discordias que han portat al cor de moltas familias, va recomanar lo treball y son los primers que la sopena boba ab lo treball dels altres; va pregonar la pau y no hem vist més que guerras sangrentas d' inhumanas per ella promogudas y sostingudas ab lo mártir Cristo a las mans; va predicar la pobresa y ella son los primers en acaparar bens terrenals; va anatematizar lo luxu, y si donem un cop d' ull als que 's diuen sos ministres, los trobarem que l' usan ab tota sa provocadora ostentació, va predicar la humilitat, y ningú hi ha més superbo que ella. Cristo anava errant pel mon ab una túnica y unas sandalías, mentres que 'ls que volen ser sos imitadors habitan suntuosos palaus, tenen criats y lacayos, y cargreixen sas carnes ab raos y adornos d' inmens valor,

ell volia la igualtat, mentres que aquestos estableixen un sens fi de gerarquias y privilegis; demanava llibertat, y ningú més opressor y més tirà que 'ls que 's diuen sos defensores; aspirava a la fraternitat entre 'ls homes, y ella son, en sa majoria, la encarnació del odi, del rencor y de la enveja; va espoliar als comerciants de la religió, y aquestos, escudats ab lo seu nom, ne fan un negoci; va prohibir adorar ídols, y ella aixecan grandiosos temples pera aringar, va maorar que 's dongues de franch lo que no té cap valor material, y ella trechen diners de nos; va recomanar la oració oculta, y ella la ostentan en totes sas formas per vanitat, per hipocresia, per prestat, per conveniencia, per propaganda ó per ignorancia; va recomanar lo perdó de las ofensas, y son los que més practícament proclaman la venjança. En fi, mirin a Cristo y mirin als seus ministres (que, entre paréntesis, cap podrà probar que ho sigui a pesar de dir-ho), y miranis als que volen ser més fidsels traductors de sas doctrinas sempre obrarins las máximas del un y las altres dels altres en oberta oposició, y veurán que qui més observa las doctrinas de Cristo son aquestos que més las portan a la boca y més diuen que las venzeran.

Això no obstant, no 's quita de vulguer ser únichs y exclusius guardadors y observadors de lo que Cristo va predicar, y menos encara d' anatematizar y malahir als que, tenintlo menos en la boca y sent menos bombo, saben cumplir sas observacions ab més sinceritat y saben seguir sas petjadas ab la convicció, valor y entusiasme del que está convencent de la justícia de la causa que defensa, sense pararse devant d' obstacles y disposats en tot temps al sacrifici, cosa que no farán ni han fet tota aquesta agrupació de... religiosis que volen representar las doctrinas del mártir del Gólgota.

Mesafortunadament los pobles van obrint los ulls y no deixan de veure que las doctrinas de Cristo no son ja patrimoni de la iglesia.

Lo libre-pensament es qui las guarda, qui las seguix y qui las admira; dels libre-pensadors repercutisten sas espurnas y aquestos son los qui las infiltran en lo cor de la humanitat, a pesar dels esforços que pera impedirho fa l' catolicisme, exquirant aquestas teorías tan absurdas ab que han sapigut emagar la verdatada veritat, y mostrant al verdader Cristo, no com a Deu, sino com a home que va morir predicant la seva llibertat, la justicia, l' amor y la pau, a mans del mateix que ellavors explotavan la religió en nom de Deu.

Aixís es com creyem a Cristo, aixís es com respectem sa gloriosa memoria y estem segurs y convenuts que l' veurá tothom aixís mateix, si per un moment acallém lo fanatismo, cas de tenirne, y mirém aquesta qüestió baix lo punt de vista que l' hem mirat y que estem persuadits de que es l' únich punt lúgich que deu mirarse, y l' home més católich que ho estudihi desapaupradament, haurá d' abaitar lo cap devant la rahó y no tindrà altre recurs que exclamar junt ab nosaltres: ¡Es aixís mateix!

A. PLA Y F.

PLANYS DE CRISTO

Cristo clavat a la creu, malhumorat; y ab tendresa, vers lo seu pare, ab tristesa, envia son plany ab gran: —Si aquí dalt vos me veigü sense poderme ni torce, casuali com una encusa y tot lo sanch degoutat, no m' hi estich pel que dirán, sino que m' lo satich per forza.

Hi tingut set, y al moment fet y vinagre vaig beure; jo ho vaig fer perque vaig creure que 'm darien un calent. ¡Mí pare! is aquest torment me se boig y cap-ficit; ¡is m' heu ben ensarronat portantme al mon, vualistat, que així de fer de Sanchristo ho he trobat un xich pesat!

Los sayons ¡degracia eterna! s' hen herrotat nos vestre; y sembla, ab tanta de crua, que així fou una taberna. Si vostra llum enlluhera, per lo mon feu un preçó, y ab veu clara y ab bon so per tot lo globo escampau, que quan vingui un altre Deu lo tractin un xich milló.

Perque això passa de sant; lo que es ho, is hi d'ios per are; un altre cop ¡oh mon pare! hi envié mon gemerá gran. Vejam si l' engenynera com a mi m' han enganyat; més no ho crech, perque es trempat, y ensomnat; si está segre, farà tornar blanc lo negre; ¡om que ha sigut diputat!

¡Jo que era en la vida nos veure qüestions tan peludat! Is es assegure que Judas me va anegar l' ou. La espinaid encara m' cou de tant rebre; ben segó que d' una bufà ab cop de me van fer malbe la medulla; lo sort que portava còcula, que sino, se 'm menjen crua.

La mesa cara ha servit de blanc i d'espàrtera, tota la ciutat entera m'ha buccat i irahit. Al Calvari m'han conduhit ab quatre soldats i un cabot; i com no tenia un xavo nú'm clavavau... ¡així imposat! me sa lloga que la Deliciosa me sa lloga un taparabo.

Jo faré tot quan digués; mes à ser sacrificat pel be de la humanitat, ja may més m'ho demanáu. Ab ingraus no m'hi poréu perquè molt me fastidien; la calma m'acabaràn i això, pare, que'n tinc molta; si hi tornava un altre volte estich cert que m'acabaria.

Per lo tant no'm deu més fi, ja que T dolor no's remedia, no estich per fer més comedia ni romanços per l'alt. Jo vull viure molt tranquil, que T meu cap sonri ni vol; i si vos me deu més dol i no feu lo que jo manó, la legitimitz em demano i me'n vaig à viure sol.

R. C. G.

UNA FESTA AL NINOT

QUADRO DE COSTUMS POPLARS

(Acabament)

Lo guarda havia agafat pel braç à la Antonia i li deya: —*¿Qué porta en ese cubas que hoye tant?*
—*Ay miria, no més aquesta ampolleta de vinagre, un porronet de vi i aquesta mica de cansalada.*
—*¿Y por eso fugia tant? A ver...*
Y ab lo tustó d'estich característich dels empleats de consums, pegava cops à las faldillas de la Antonia.
—*Fassi T favor de deixarme estar, tunante; — digué ella espantada, puig portava duas graus ampollas d'oli.*
—*Ah, ya he oido el cop; —* exclamó'l guarda ab satisfacció, —*ta llevas melissas debajo las faldillas.*
—*Ov no señor.*
—*¿Quieres negarlo? Dejame pegar un cop de baston y verás como te las trencó.*
—*¡Deixim estar!*—deya la Antonia cayenti alguna llágrima.
Mentrestant tornava à reunir-se molta gent al entorn dels guardas.
—*Sacate las ampollas desseguida ó te las saco yo.*
—*Vostó se'n guardará.*
—*¡Y tanto!*
—*Ja tornaré encera.*
—*No me dona la gana. Aquí hay contrabando gros.*
Sácalo.
—*No vull.*
—*Pura ya lo tinc.*

La Antonia llenat un xicó. Lo guarda li havia pegat egarrapada à un costat i li tenia ab las duas mans agafada per demunt de las faldillas una de las ampollas.
En aquell mateix moment lo burot se senti una tan forta puntada de peu al costat esquerre, que li obligá à deixar anar la ampolla i à caure com un sach.
—*¡Bravo! ¡bien!*— y s'aixecá un apixauo y un crit de aprobació de tota la gent reunida al veure'l guarda per terra.

Aix crits acudiren desseguida ls demés guardas de punt i ls tres municipals de més avall.
Se aixecá prompte lo qui havia rebut la trompada, y s' trobá cara à cara ab en Pere, que era lo qui li havia pegat al veure com tractava à sa muller.

Lo guarda desvenyá ab ràbia l'espau pera tirare demunt d'en Pere, que f'esperava abun roch à la mà, mes abans de que pogués agredir-lo ja en Pau. f'havia agafat pel coll y en Tomàs pels braços y T desarmava.

Llavors los altres dos burots també s' regueren l'espau, mes en Tomàs tirá una pedrada à un d'ells, tocant-lo al mitj de la cara y fentlo anar de tumballons, y f'altre, que T valor no devia soltar-se, se mantenia en actitud expectativa tot reculant cap à lo conflicte, puig las dos ó trescentas personas que ja s'havian anat reunint altra vegada, la major part ja buscaven pedras per terra ó aixecaven bastons ab ayre amenaçador.

Los municipals entraren molt més tranquils, puig com no s'fan casi may anticipáchs al poble y fins los pesa que ls destiná à sala punta, si s'havian tret lo sebre ni singú pensava en ferlos dany, y se l'veya anar per entremit de tothom acomodant la calma.

—*Mateu los burots!*—criá una veu.
—*Mateu!*

Y una pluja de pedras se dirigí al dretich que quedava vencer, causantli algun xicotóch.
Recullí T guarda per f'acore dretich de la barraca y lo del cop de pedra à la cara corcugó à fer lo mateix.

—*Van à buccar la casa obrerol!*—crió en Pau;—(avall tothom).
Y com al aquest crit los imperiosa ordres donats per un general à uns ben disciplinat astros, lo numerós grup se llenat com una avalancha carrier de Villaróel avall, atropellant al altre burot à qui ja singú bon cuidado en Pau de deixar à terra d'una empenta y fer que li passassin los dents per demunt.

A tot aixó ls tres municipals s'havian arreconat à un cantó disposats à emprendre prompte la retirada y procurant no tindre cap participació en lo conflicte.
—*¿Qué tenim ara de fer!*—preguntó en Pere al arribar al carrer del Consell de Cent.

—*Recuirmos desseguida ab los demés de la familia; — contestá en Pau; — y cap à casa cada un per diferent camí procurant evitar anarhi en grupos, y calláu à tothom lo que s'ha passat. Per ara no diguem res ni als demés de nostras familias que no hi eran. Son donas y...*

—*Són un típi.*
—*Aixó deu ser un típi disparat al ayre demanant auxili y aviant al contra-registro y à las rondes d'aqueta evitant. Es precis espavilarse y no anar junta.*

—*¡Ay pobreta de nosaltres!* — exclamó la Antonia posante à plorar.
—*¡Dimontri de dona!*

—*No tinguis por, dona, no tinguis por, — li digué en Pere; — si aró aquí dalt pesa d'alló més sovint.*

—*¡Pare! ¡Mare!*
Aquí s'reuniren ab la demés familia d'uns y altres, que ls esperaven en la cantonada del carrer de la Diputació. Torná cadascú à agafar lo seu sens perdre un moment, se oferiren uns à altres à corre-cuyta, y s' despediren ab grans desitjos de tornar-se à veure agafant cada grup de familia per distinta direcció.

Mitja horeta després arribaven callats à casa seva sens novetat, y la Antonia, cayent rendida y abastada demunt d'una cadira que feu avor al comensar lo sigle de las llums, exclamava plena de congoixa:

—*¡Ay senyor y qué mundo d'acabar la diada! ¡Havém gastat molt més del que podíem y per final un suato que no sé si T podré pobrir. ¡Ja sé rebó aquel ditxo que diu que de comptes de pobre no's surt may cap de bo!*

A la hora en que escribim la present s'están fent los darrers preparatius, per la societad barcelonesa de lliure-pensadors *La Luz*, pera donar lo banquet de promiscuació lo dijous sant à la nit, com cada any acostuma, ahont després del tech se pronunciarán discursos y brindis encaminats à la propagació de las ideas lliure-pensadoras.

Com pensém assistir à aquest sopar, en lo número vinent ne farém una racció à nostres llegidors.

Que ls carcatòchs voldrían veure crucificats y cremats à LA TRAMONTANA, al *Motin*, al *Cen-cerro* y à tots nostres companys de penas y fatigas clericals, está fora de dubte.

Donchs velshiaquí *La Passió* que més s'allegria de representar al viu, y que tan acerradament ha posat en caricatura nostre dibuixant.

En lo Congrès s'han posat petardos, y en lo ministeri de la Governació n'ha pensat un fermit un vidre.

Aquestos governs de la restauració borbònica se ls podrà anomenar ab lo següent calificatiu: —*Pertardistas!*

Y prou recordará T país lo gráfich de la paraula.

Ja estém salvats *interinament* d'alló del ordre públich.

Per ara, à lo menos tenim tranquil·litat per tretze dias.

Fins à un altre *petardo* gubernamental.

Un escriptor catalá está acabant à tota pressa una comedia que porta per títol *La pietat d'una donzella ó lo Ninot de Gracia*.

Ja estich prevenent un nou pas pel camí de la censura previa de teatros.

Lo dimars d'aquesta setmana, à las vuyt del matí, foren embarcats per Cuba quatrecentas joves de la última quinta.

Lo plor y l dol de las familias dels embarcats trencava l cor als que ho vegeren y feya que tothom maldich una vegada més la horrosa contribució de sanch que, per conveniencia dels poderosos, pesa encara avuy demunt del pobre poble.

¡Ara si que m'escamo!
¡Saben aquell ciebtre bandoler, en Melgares,

mort y ben mort fa alguns mesos per la Guardia civil, segons partes oficials?

Donchs ara diubén d'Andalusia que torna à existir.

Aixó si que ve à confirmar lo dogma de la resurrecció de la carn, en lo qual sembla que molts heretjes no creuben.

No es sino que trobo humiliant pel fill de Deu aixó de ser colega en resurrecció d'en Melgares.

¡Jo t'refléch y quin altre *petardo* dels partes oficials!

Se queixan los liberals de La Bisbal de que uns tipos que avuy son del Ajuntament, y al veures fets tots uns senyors *regiradors* l'han pegada per fer lo catòlich y l' reaccionari, fa poch temps eran dels que més cridavan contra lo fanatisme religiós y ls que més se burlavan dels llanuts.

Aixó no té res d'estrany.
La major part dels hipòcritas que avuy fan lo religiós per moda, son los que menos creuben, y ls que están més disposats à vendre sa conciencia per un tres y no res.

Y que al donarla per un lloch de regidor encara l'han venut per molt més de lo que val.

També la Junta del Teatro Principal de nostra ciutat obligá à la empresa à tenir las portas tancadas lo diumenje de rams.

Consequencias de donar à administrar los bens dels pobres à fanatíchs ó hipòcritas de qualssevol religió.

Lo citat Teatro es propietat del Hospital, y com aquest está à mans de sotanas, ja está dit tot.

Y si de sos acorts, ademés del públich y la empresa del Teatro Principal, ne surten perjudicats los pobres d'aquell establiment benéfich, ja ls ho dirán de missas quan se morin.

Per aixó son los catòlics: pera fer anar al cel l'ánima... dels altres.

Diumenje arribá en Rius y Tauliet de la vila del os.

¡Aleluya!
L' Ajuntament ha celebrat sessió magna, y fins las rates de las clavegueras han sortit à aplaudir lo tornada d'en Titó.

Com D. Paco es home que res fa à mitjas, ha volgut que se l' rebés ab palmas.

Y ha tornat pel diumenje de Rams.
Pot negarse'l talent de nostre *grandísimo* senyor Primera Pedra?

A n' en Rius y Tauliet se li ha entregat un pergami d' alguns satisfets barcelonens felicitantlo per sa anada à Madrid.

Tots los firmans se diubén representants de alguns cosa, y molts d'ells son ben coneguts... à casa seva.

De fico á que, d'aquesta feta, en Rius y Tauliet se farà inmortal... tota sa vida.

Entre les firmes d'aquest permigi contan que se n'hi troba una d'un que s'hi diu representant de la «Federació obrera de les tres classes de vapor de Catalunya.»

Quins són aquests obrers que permeten que l' seu nom s'arrastri fins a l'lepar la bota del arcaide de Barcelona? Ha rebut aquest representant poder especial de nos representants pera doblegar la espinada de tal manera? Nosaltres ho dubtem, y fins desitjaríem que *El Obrero* de aquesta ciutat, pagat per las Tres Clases de Vapor, nos tregués de dubtes.

De lo contrari, següerem creyent que tal acte no respon més que al desitj d'exhibirse del citat representant, que no tem en humillar la classe que representa mentres ell puga barregar son nom y sa insignificant persona entre encopetats burgesos, pera pogueu aixís donarse un llustre que no se sab alcançar de més digna y honrosa manera.

En Cumberland, lo célebre endevinador, ha donat ja duas funcions en nostre Teatro Principal.

Ni en Rius y Tauler ni cap regidor de Barcelona contan que hi vulguin fer experiments.

¡Pobre Exposició Universal y pobre reforma interior de la ciutat si se 'ls endevinés lo que pensan!

Lo director de *La Concordia*, periódich de Salamanca, ha sigut condemnat a sis anys de presoni per la publicació d'un article que porta per nom *Claridades*.

Com lo Govern sempre fa las cosas tórbolas, no m'estranya que 's castiguin las claretas.

LA TARDE DEL DIJOS SANT

¡Que es tonica y silenciosa la tarde del dijós sant, quan la gent, ab doles en 'sent, visitant monumenta gosa? Ningu crida pels carrers, en fiuch se senten drapayres, ni 's acordan los mistayres, ni ab son crits los carrerers. No amolinan los carruajes, ni las compañas tempo; no se sent cap piano en fiuch, ni 'l burgit de certs paratos.

Cap flaviat ni un inglés heia transita per la ciutat, com si s' hagués declarat lo vici en completa huija. Lliures de certas fatigas hns las criadas están, puig diuhan que en escombrant la pols se torna formosa. Las cañes oñen de festa, los teatros se'n fustia; y no hi ha cap diversió y gran dol tot manifesta. Solx los cagos ab tot trist y ab lo violi engarrepant, llustimonos van cantant lo passió de Jhesucrist.

A recorre 'ls monumenta va la gent sens fer tabola, olorant la farigola que sol comen en tals moments. Y tot va ab tan poch burgit, que m' encontra aquesta darda, y ab franquicia ho dich: m'agrada... passarla dormint al lit.

A. ROSSELL

Ja saben nostres llegidors que l' rector de Granollers en un peje com poch n' hi ha.

Y també saben que no ha perdonat medi pera fer que las orquestas d' aquella vila li besessin las civellas de la sabata, impedit als músichs de llogarse pera anar a tocar en enterros civils y tota mena de manifestacions de caracter liberal.

Y també saben nostres llegidors que 'ls músichs lliavors foren tan trompach, que mereixeren ser passejats per las columnas de La Tramontana treventos a la vergonya pública.

Donchs be, aquells esforços nostres han donat nos llegitims fruits.

Avergonyits unas músichs, pensatius altres, y ab rabia un parell de servidors del rector de lo que 'ls diguerem desde nostre periódich, se pro-

mogué una gran excisió entre la orquesta dels *Agustinets*, acabant al fi per acordar, per majoria, que anirian a tocar pera tothom que 'ls demanes, com es de lley y rahó, tan si los liberal com si los lo rector, e igualment si 's tractés de la escola laica ó d' un enterro civil, mentres los abnessin com es degut son treball.

Y succehi que 's llogaren per una manifestació de la escola laica.

Y l' rector, que a la vila no hi vol més Deu que la seva sotana, posé la pros als *Agustinets* y 'ls planté en sech d' una funció religiosa ja contractada pel dissapte passat.

Y vetaquí que la noticia s' estengué pel poble, y desitjant refer de la perdua als músichs despatxats pel rector, s' organisa una manifestació anti-rectoresca pel mateix dissapte a la nit, recullintse desseguida diners de sobras pels gastos, y portantse a terme ab molt d' ordre y á gust de tothom.

Y no fou aixó lo pitjor, sino que proposantse que a la manifestació liberal hi anessin las duas orquestas de la vila y 'ls cors, tot supeditat al rector, succehi que no gosaren oposarse a la voluntat del poble, y enjagant lo rector a dida, enaren tots a la manifestació, que fou presidida per delegacions dels partits federal y progressista, mestre de la escola laica y tot lo que feya olor de liberal, acompanyantia ab unas quatrecentas aixas.

Per tals fets confessém que avuy los músichs de Granollers han obrat com homes dignes, y no havém de regatejarlos nostre aplauso tant com los censurarem quan també s' ho mereixeren.

Y l' rector que prengui un calmant, porque deu treginar una rabietas més larga que la mateixa eternitat.

Qui no vol caldo, tres tassas.

Lo Sr. Catalá, bisbe de Barcelona, feu grans esforços católichs pera que las autoritats privessin la corrida de toros anunciada pel diumenje de rams.

Y ¡cosa rara! las autoritats no donaren pel gust al mitrat de Barcelona, cumplint ab la lley en aquest punt.

Pero Deu Son Senyor dels católichs, Totpoderós y Omnipotent, va arreglar-se de manera que la corrida de toros no 's pogués fer, enviandnos una abundantissima pluja tot lo sant diumenje.

Las mansas orellas barceloninas están rebentant de goig ab tal miracle; mes ¡ay! també la professó va aygualirse y las funcions católicas al ayre lliure sembla que foren per Deu consideradas del mateix modo que las corridas de toros, al enviar aygua per igual a las portas de las iglesias que a la entrada del torin.

Si la Providencia hagués dispost que tota la aygua cayguda no hagués anat més que dintre la plasma de toros y hagués fet bon sol no més que pel curs de la professó, lo miracle hauria sigut bon zich més convincent.

Y més á gust del consumidor.

Los carcatólichs de la Bisbal, rebifats tal volta en la seva fe pels exercicis de la quaresma, tornan á bellugarse contra 'ls liberals que es un gust.

Un tal Niubó, propietari, va obligar al fuster que li feya la leyra a que despatxés a son mateix germá, porque feya enar un fill seu a la escola laica y no volgué treurel ab las excitacions dels católichs.

Un mestre paleta nomenat Rasos també intima a un seu treballador nomenat Joseph Manera que si no treya son fill de la escola laica lo despatxaria. Aquest no tingué la energia del primer y 's quedé en son treball á costa de fer sumis lo que 'ls católichs volian.

Tal se van posant las cosas a La Bisbal de aquestas fetas dels carcas, que no seria estrany que 'l dia que vingué de la dels liberals algú se 'n fes deu pedras dels que ara no miran prim en atropellarlo tot pera fer passar la seva.

Memoria y bona voluntat es lo que necesitan los liberals d' aquella vila, que ocasió pera salvar compes no tardará a presentarsen.

Allá va 'l següent fet, que pot haver passat á qualsevol part, á Vilanova y Geltrú per exemple:

Una dona jove, cassada y en estat interesant va á confessarse.

Y 's conta que 'l peccatás més gran que digué

al confessor, fou que havia menjat carn sense tenir butlla.

- Esteu condemnada, no os puch absoldre.
- Jesús Deu meu!
- Y teniu los mails esperits al cos.
- ¡Ave Maria Puríssima!
- Y aniréu al infern sens remissió.
- ¡Sant Antoni!
- ¡Maredú, condemnada, no os puch absoldre!

La pobre dona s' alza terriblement impresionada.

Comensá luego a no dormir tranquila dihent que tenia 'ls mails esperits al cos y que estava condemnada; vingué la hora del part, s' agrava en sa mania, y ha mort repetint las paraulas del intolerant confessor.

¡Aya, llanura, procuréu ara convencem de las ventatjas d' acudir a la gubia dels peccat!

Lo pastor del corral de las ovejas de cal Pere de Torredembarra, volent seguir lo diumenje de rams la máxima de son mestre de «Porteu los noys cap á mi,» omplí, dintre mateix de la cosa de Deu, la cara de bofetadas de un noyet que sens donarsen compte havia enrahonat més alt de lo que aquella reverencia desitjava.

Després de las bofetadas mossen Quimet li tirá un raig de cossas, y després tal volta se n' aná tranquil á consagrar la hostia ó a perdonar los peccat del próxim en lo confessorial.

Ja vaig comprendre porque Deu, sempre justicier, envia tantas desgracias a las iglesias.

¡Corren tants gallitardeus dignes de càstich per las gardunyias misticas!

A un poble de prop de La Bisbal hi ha un capella molt *Gros* que predica contra las representacions de *La Passió*, dihent que «la que fa de verje, estant llesta se 'n va á fer de prostituta.»

Com dimontri haurá averiguat aixó lo mossen?

¡Haurá fet de modo de asegurarsen prácticament!

Sols sent aixís se comprén que puga estarne tan enterat.

XARADA

Hi ha abisme de segu en Au; que consonant me dona segona; y nota musical ca la tres. Y si vols saber lo que es poch tindrás de civilar; nom de dona pots trobar ab mon Am segona y tres

Us LLANERO

MUDANSA

Se va fe' un not en Badal tot mantent ab' un total.

P. TORRADILLA Y S.

GEROGLIFICH

PR
Blat
DO RE
L
oo ee
T
188: 1887

J. MORRY

SOLUCIONS

À LAS CORDIAS DEL NÚMERO PASSAT

- ACENTUOFI: — Sarría. Sarría.
- LOGOGRAFIA MUNDICIA: — Fusteria. TARRASA. Riteta. Sarría. Fret. Tis. Pa. F.
- TRENCA-CLOCAS: — Tarronja.
- GEROGLIFICH: — Per instruccions Marsella.

Barcelona.—Tipografia LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 8

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

J. E. (Malgrat). — Rebudas deu pessetas y abonadas en compte.